

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (М. ВІННИЦЯ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Вищого професійного училища
Львівського державного університету
безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)
полковник служби цивільного захисту

Микола ГОВОРУЦАК

« 29 » 12 20 19 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ**

Професія: командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту
Код професії: 5169
Спеціалізація: командир відділення (пожежно-рятувального) оперативно-рятувальної служби цивільного захисту
Професійна кваліфікація: командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;
Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: другий
Вид професійної підготовки: професійне (професійно-технічне) навчання
Форма навчання: денна
Строк навчання: 4 місяці

Розглянуто і схвалено педагогічною радою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця) Протокол від «29» листопада 2019 року № 6
Голова педагогічної ради

Микола ГОВОРУЦАК

Освітня програма вводиться в дію з « 01 » січня 2020 року

Вінниця-2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньої програми

Професія: командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

Код професії: 5169

Професійна кваліфікація: командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;

Спеціалізація: командир відділення (пожежно-рятувального) оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: другий

Вид професійної підготовки: професійне (професійно-технічне) навчання

Розглянуто та рекомендовано
до затвердження циклом
пожежної тактики та аварійно-
рятувальних робіт
Протокол № 3
від « 27 » 11 2019 року

Начальник циклу-
майстер виробничого навчання
підполковник служби
цивільного захисту



Андрій РОМАНІК

ПОГОДЖЕНО

Начальник Головного управління
ДСНС України у Вінницькій області
полковник служби цивільного захисту
Руслан ШЕВЧУК

« 09 » 12 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Перший заступник начальника училища
полковник служби цивільного захисту
Ігор ЛІПЧАНЧУК

« 09 » 12 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчально-методичного відділу
підполковник служби цивільного захисту
Микола ГУМЕНЮК

« 09 » 12 2019 року

I. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Освітня програма схвалена педагогічною радою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця). Протокол від « 29 » листопада 2019 року № 6.

Освітня програма вводиться в дію з « 01 » січня 2020 року.

Програма розроблена на основі стандарту професійної (професійно-технічної) освіти СП(ПТ)О 5169.О.84.25-2019 «Командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», затвердженого наказом МОН України від 31.05.2019 № 773.

Освітню програму розроблено проектною групою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця) у складі:

- | | |
|---------------------|---|
| Андрій РОМАНІК | – начальник циклу-майстер виробничого навчання циклу пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), підполковник служби цивільного захисту, спеціаліст вищої категорії (керівник проектної групи); |
| Олександр ОСАДЧУК | – старший викладач-майстер виробничого навчання циклу виробничого навчання Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця) підполковник служби цивільного захисту, спеціаліст першої категорії; |
| Сергій РАДЗІОНОВ | – старший викладач-майстер виробничого навчання циклу пожежної техніки та аварійно-рятувального обладнання Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), підполковник служби цивільного захисту, спеціаліст вищої категорії, старший викладач; |
| Олександр КОВАЛЬЧУК | – викладач циклу-майстер виробничого навчання циклу організації служби та цивільного захисту Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), підполковник служби цивільного захисту, спеціаліст другої категорії. |

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Нормативні документи, відповідно до яких розроблена освітня програма:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Наказ МОН України від 30.05.2006 № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах»;
- Наказ МОН України від 13.10.2010 № 947 «Про затвердження Типової базисної структури навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах»;
- Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України, Випуск 92 (доопрацьований) (погоджено з Міністерством соціальної політики України, затверджено наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05.12.2018 № 707).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця).

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: **ДРУГИЙ**
2. Професія: **5169 «КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»**
3. Спеціалізація: **КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ (ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОГО) ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**
4. Професійна кваліфікація: **КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**
5. Форма навчання: **ДЕННА**
6. Сфера професійної діяльності: Боротьба з пожежами та протипожежний захист: діяльність з управління та функціонування регулярних і допоміжних пожежних частин, які займаються попередженням пожеж, гасінням пожеж, рятуванням людей і тварин, наданням допомоги під час стихійного лиха, повеней, дорожньо-транспортних катастроф. Діяльність пожежних служб в Україні (КВЕД ДК 009:2010, секція О, клас 84.25).
7. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою: повна загальна середня освіта.
8. Специфічні вимоги:
 - Вік: прийняття на роботу здійснюється відповідно до законодавства;
 - Стать: чоловіча, жіноча;
 - Медичні обмеження. Наявність медичного висновку щодо придатності за станом здоров'я до роботи з використанням засобів захисту органів дихання;
 - Стаж роботи за фахом – не менше 2-х років.

**III. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ).
ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО
НАВАНТАЖЕННЯ**

№ з/п	Освітні компоненти (навчальні предмети)	К-ть годин	Розподіл годин по навчальних модулях											
			ЗПК-1	ЗПК-2	ЗПК-3	ЗПК-4	ЗПК-5	КВ (ПР)-1	КВ (ПР)-2	КВ (ПР)-3	КВ (ПР)-4	КВ (ПР)-5		
1.	Загальнопрофесійна підготовка	72												
1.1	Охорона праці	30	30											
1.2	Основи правових знань	8		4	4									
1.3	Домедична підготовка	26				26								
1.4	Матеріалознавство	8					8							
2.	Професійно-теоретична підготовка	132												
2.1	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	14							10				4	
2.2	Пожежна тактика і тактика дій підрозділів під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	60								60				
2.3	Технічна підготовка	48									48			
2.4	Психологічна підготовка	10												10
3.	Професійно-практична підготовка	360												
3.1	Виробниче навчання	216				38			2	54	60	62		
3.2	Виробнича практика	144							17	78	40	9		
4.	Консультації (за межами навчального часу)	30												
5.	Державна кваліфікаційна атестація	7												
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)	571	30	4	4	64	8	29	192	148	75	10		

IV. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

№ з/п	Назва освітньої компоненти (навчального предмета)	Кількість годин	Код компетентності	Назва компетентності	Зміст компетентностей
1	2	3	4	5	6
1	Загальнопрофесійна підготовка	72			
1.1	Охорона праці	30	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві (підрозділі цивільного захисту); положення колективного договору охорони праці; порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці; основні вимоги правил безпеки праці до службових приміщень і споруд аварійно-, пожежно-рятувального підрозділу; вимоги правил безпеки праці до пожежних та аварійно-рятувальних автомобілів, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного та аварійно-рятувального інструменту, засобів індивідуального захисту пожежника (рятувальника); вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; основи електробезпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи пожежної безпеки та шляхи її забезпечення; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів.</p>

					<p>Уміти: дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків;</p> <p>дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із пожежними та аварійно-рятувальними автомобілями, пожежно-рятувальними пристроями, пожежним устаткуванням, переносним пожежним та аварійно-рятувальним інструментом;</p> <p>використовувати за призначенням засоби індивідуального захисту пожежника (рятувальника);</p> <p>дотримуватись вимог електробезпеки під час роботи із електрифікованим обладнанням та електроустановками;</p> <p>володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів</p>
1.2	Основи правових знань	8	ЗПК-2	Оволодіння основами правових знань у сфері цивільного захисту	<p>Знати:</p> <p>основні положення законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;</p> <p>нормативно-правові акти, що регламентують проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж;</p> <p>основні положення антикорупційного законодавства.</p>
			ЗПК-3	Оволодіння основами трудового права в професійній діяльності	<p>Знати:</p> <p>основні трудові права та обов'язки працівників;</p> <p>положення, зміст, форми та строки укладання контракту (трудового договору);</p> <p>соціальний та правовий захист осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників органів управління та сил цивільного захисту і осіб, звільнених із служби цивільного захисту.</p>
1.3	Домедична підготовка	26	ЗПК-4	Оволодіння основами надання домедичної допомоги	<p>Знати:</p> <p>медико-правові та етичні аспекти надання домедичної допомоги;</p> <p>як надавати домедичну допомогу, щоб виявити фактори, які загрожують життю, та усунути або зменшити їх</p>

					<p>негативний вплив на організм людини; як оцінювати стан постраждалого, здійснювати первинний і вторинний його огляд, ґрунтуючись на принципах анатомії, фізіології, патофізіології та особливостях вікового розвитку людини; як здійснювати серцево-легеневу реанімацію, виконувати основи підтримки життєдіяльності; як надавати допомогу постраждалим з невідкладними медичними станами або станами, що викликані факторами навколишнього середовища, таких як: загальне переохолодження, обмороження, перегрівання, опіки; як надавати домедичну допомогу постраждалим з тупими травмами, проникаючими пораненнями, пошкодженнями опорно-рухового апарату; як вживати невідкладних заходів для зупинки кровотечі, накладати пов'язки; як працювати з базовим медичним обладнанням, застосовувати підручні засоби; принципи іммобілізації та евакуації постраждалих з транспортних засобів, запобігати пошкодженням хребта, особливо його шийного відділу; як надавати домедичну допомогу вагітним в разі пологів.</p>
1.4	Матеріалознавство	8	ЗПК-5	Оволодіння основами матеріалознавства	<p>Знати: основні види будівельних матеріалів, їх властивості та класифікацію за походженням, призначенням, способом виготовлення; загальну класифікацію металів і сплавів з металів, їх властивості та галузь застосування; класифікацію, склад, властивості та застосування пластмас, інших полімерних матеріалів; класифікацію гуми і гумотехнічних виробів, їх властивості та галузь застосування.</p>

2.	Професійно-теоретична підготовка	132			
2.1	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	14	КВ (ПР)–1.1	Організація діяльності Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	Знати: основні положення законодавчих актів у сфері цивільного захисту та антикорупційного законодавства; мету створення, структуру та завдання Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; порядок класифікації надзвичайних ситуацій; основні вимоги Положення про організацію Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; основні вимоги Порядку, щодо організації гарнізонної служби; призначення та основні завдання гарнізону служби; порядок залучення сил та засобів гарнізону (розклад виїзду, план залучення сил та засобів); район виїзду пожежно-рятувального підрозділу; посадових осіб гарнізону служби; оперативно-чергові служби гарнізону
			КВ (ПР)–1.2	Організація та несення караульної, внутрішньої служби	Знати: основні вимоги Порядку, щодо організації караульної та внутрішньої служби; вимоги щодо порядку організації караульної служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, порядок перевірки караульної служби; права і обов'язки посадових осіб караулу; вимоги щодо організації внутрішньої служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; особливості організації служби у пожежно-рятувальних підрозділах, що охороняють об'єкти на договірних засадах; права і обов'язки осіб внутрішнього наряду, чергового по караулу; порядок прийому - здачі чергування; порядок допуску особового складу в службові

				<p>приміщення пожежно-рятувального підрозділу; дії особового складу пожежно-рятувального підрозділу за сигналом «Тривога»; організацію взаємодії з іншими службами під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, гасіння пожеж</p>	
			КВ (ПР)– 4.1	<p>Організація службової підготовки особового складу відділення</p>	<p>Знати: вимоги керівних документів з організації службової підготовки; систему заходів, спрямованих на закріплення, оновлення та набуття особовим складом необхідних знань, умінь, навичок і професійних якостей; планування службової підготовки; проведення занять із службової підготовки; ведення обліку службової підготовки; контроль за станом службової підготовки особового складу.</p>
			КВ (ПР)– 4.2	<p>Методика проведення занять з особовим складом відділення</p>	<p>Знати: вимоги керівних документів з організації проведення занять; призначення, основні завдання, форми і методи проведення занять; порядок перевірки стану робочих місць та організацію заходів щодо дотримання безпеки праці; особливості підготовки, методу та порядку виконання вправ з пожежно-технічним оснащенням та аварійно-рятувальним обладнанням, дотримання вимог правил безпеки праці; особливості впливу фізичного навантаження на організм рятувальника під час практичних занять.</p>
			КВ (ПР)– 4.3	<p>Організація виховної роботи з особовим складом відділення</p>	<p>Знати: вимоги керівних документів з організації виховної роботи та наставництва; вимоги до організації виховної роботи з особовим складом відділення; основні завдання виховної роботи;</p>

					основні форми виховної роботи; основні завдання та вимоги до організації наставництва.
2.2	Пожежна тактика і тактика дій підрозділів під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	60	КВ (ПР)– 2.1	Організація роботи відділення під час гасіння пожеж	<p>Знати: тактичні можливості відділення на основних пожежних автомобілях; порядок дій командира відділення за сигналом «Тривога», під час виїзду та прямування до місця події; дії командира відділення під час організації гасіння пожежі на об'єктах різних форм власності; дії командира відділення під час проведення розвідки пожежі; порядок дій відділення по виконанню спеціальних робіт під час гасіння пожежі; порядок проведення пожежно-тактичних занять та навчань; порядок визначення вирішального напрямку дій під час виконання обов'язків керівника гасіння пожежі; порядок виконання робіт з евакуації людей з осередків і зони пожежі; порядок використання оперативних планів та карток пожежогасіння на об'єктах, які знаходяться в районі виїзду пожежно-рятувальної частини; вимоги правил безпеки праці під час виїзду, прямування до місця події та проведення розвідки.</p> <p>Уміти: проводити розрахунок основних показників, які характеризують тактичні можливості на основних пожежних автомобілях; проводити розрахунок необхідної кількості сил та засобів при недостатній кількості води.</p>
			КВ (ПР)– 2.2	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування	<p>Знати: організацію та порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на автомобільному транспорті; організацію та порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у замкнених</p>

				надзвичайних ситуацій та їх наслідків	просторах; порядок проведення пошукових робіт на водних об'єктах; організацію та порядок проведення робіт з ліквідування надзвичайних ситуацій природного характеру.
			КВ (ПР)– 2.3	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час аварій на хімічно-небезпечних об'єктах та радіаційно-небезпечних об'єктах	Знати: прилади хімічної, радіаційної розвідки та дозиметричного контролю; особливості дій підрозділів під час ліквідування наслідків аварій на хімічно,- радіаційно небезпечних об'єктах.
2.3	Технічна підготовка	48	КВ (ПР)– 3.1	Порядок експлуатації пожежно-технічного оснащення	Знати: види, комплектність спеціального одягу особового складу пожежно-рятувальних підрозділів; вимоги правил безпеки праці до його утримання; комплектність спорядження особового складу, його будову та терміни і порядок випробування; види, будову, технічні характеристики, термін і порядок випробування, правила безпеки праці під час використання особистих та групових рятувальних засобів; порядок оформлення звітної документації за результатами випробування рятувальних засобів; призначення, класифікацію пожежних рукавів; порядок випробування пожежних рукавів та особливості їх експлуатації; порядок постановки пожежних рукавів в оперативну обслугу, їх маркування; порядок оформлення звітної документації за результатами експлуатації та випробування пожежних

				<p>рукавів; призначення, будову, технічні характеристики та принцип роботи рукавного розгалужника, рукавного колектора, всмоктувального фільтр-клапана та з'єднувальних головок; призначення, маркування, будову, технічні характеристики ручних та лафетних пожежних стволів; призначення, будову та принцип роботи пожежних стволів-генераторів піни низької та середньої кратності; класифікацію, правила утримання та експлуатації джерел протипожежного водопостачання; порядок проведення перевірки і обліку стану протипожежного водопостачання; вимоги правил безпеки праці при використанні гідравлічного пожежного обладнання; види вогнегасних речовин та їх властивості; класифікацію вогнегасників, класи пожеж, маркування вогнегасників; призначення, будову, технічні характеристики та порядок застосування основних видів вогнегасників; вимоги правил безпеки праці під час застосування вогнегасників; види автоматичних систем пожежогасіння, призначення, загальну будову та принцип їх роботи; порядок приведення в дію автоматичних систем пожежогасіння; класифікацію пожежно-рятувальних транспортних засобів їх призначення та маркування; види, періодичність та порядок проведення технічного обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів; перелік облікової документації на пожежно-рятувальний транспортний засіб, вимоги та порядок її ведення; класифікацію насосних установок, їх загальну будову, технічні характеристики, конструктивні особливості та</p>
--	--	--	--	--

				<p>правила експлуатації; можливі несправності насосних установок, які виникають під час експлуатації, причини їх виникнення та способи усунення; призначення, будову та принцип роботи органів керування та контрольних приладів насосної установки пожежно-рятувального транспортного засобу; призначення, будову та принцип роботи струменевого насоса, гідроелеватора, пінозмішувача; види гідроелеваторних схем, їх переваги та недоліки; порядок збирання, запуску та умови роботи гідроелеваторних схем; вимоги правил безпеки праці під час роботи та обслуговування насосної установки пожежно-рятувального транспортного засобу; класифікацію переносного пожежного інструменту; призначення, будову, технічні характеристики та правила застосування немеханізованого інструменту; призначення, будову, технічні характеристики та правила експлуатації механізованого переносного пожежного інструменту.</p>
			<p>КВ (ПР)– 3.2</p> <p>Організація газодимозахисної служби в пожежно-рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту</p>	<p>Знати: вплив продуктів горіння та шкідливих речовин на організм людини; основні завдання газодимозахисної служби, керівництво, матеріально-технічне забезпечення, умови її створення в підрозділах; організацію діяльності газодимозахисної служби централізованого типу, її основні завдання; призначення, загальну будову, технічні характеристики та принцип роботи захисних дихальних апаратів; призначення, загальну будову та принцип роботи основних складових частин і механізмів захисних дихальних апаратів; призначення, періодичність та послідовність проведення перевірки № 1 та оперативної перевірки</p>

					захисних дихальних апаратів, порядок ведення облікової документації; вимоги правил безпеки праці під час постановки захисних дихальних апаратів в оперативний розрахунок; правила роботи у складі ланки; загальні правила організації діяльності підрозділів газодимозахисної служби під час виконання робіт за призначенням; можливі несправності захисних дихальних апаратів під час роботи, їх причини та способи усунення; призначення, технічні характеристики детекторів пошуку прихованих джерел тепла, персональних сигналізаторів руху, приладів для визначення концентрації токсичних і вибухонебезпечних газів та парів в атмосфері.
			КВ (ПР)– 3.3	Організація роботи відділення із засобами зв'язку	Знати: види і засоби зв'язку, що використовуються в підрозділах цивільного захисту; класифікацію, загальну будову та принцип роботи радіостанцій; дисципліну ведення зв'язку та правила використання засобів оперативного зв'язку.
2.4	Психологічна підготовка	10	КВ (ПР)– 5.1	Морально-психологічні основи професійного статусу командира відділення в сучасному суспільстві	Знати: роль морального чинника для професійного становлення командира відділення; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії командира відділення
			КВ (ПР)– 5.2	Професійно-важливі якості командира відділення	Знати: правила поведінки у колективі; основні норми етики та моралі. Уміти: застосовувати правила поведінки у колективі; набувати необхідні якості, такі як: відповідальність, відвертість, толерантність, співчуття, повага

			КВ (ПР)– 5.3	Психологічні особливості поведіння населення в надзвичайних ситуаціях	Знати: типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; ознаки посттравматичного стресового розладу людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; правила поведінки з людьми із посттравматичним стресовим розладом; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню. Уміти: виявляти негативні психічні стани у постраждалого населення та надавати йому психологічну допомогу
			КВ (ПР)– 5.4	Основи саморегуляції і психологічної реабілітації	Знати: фактори ризику і способи їх подолання. Уміти: застосовувати різноманітні психологічні прийоми та техніки, направлені на розслаблення, відновлення і підтримання психічного здоров'я
			КВ (ПР)– 5.5	Морально-психологічні основи професійного статусу командира відділення в сучасному суспільстві	Знати: роль морального чинника для професійного становлення командира відділення; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії командира відділення
3.	Професійно-практична підготовка	360			
3.1	Виробниче навчання	216	ЗПК-4	Оволодіння основами надання домедичної допомоги	Уміти: оглядати постраждалого; визначати життєві показники людини; оцінювати стан постраждалого; надавати допомогу при зупинці серця, використовувати автоматичний зовнішній дефібрилятор; використовувати дихальне обладнання; надавати допомогу при критичних кровотечах;

				<p>використовувати допоміжні засоби для забезпечення прохідності дихальних шляхів; накладати шийний комір та іммобілізувати хребет; іммобілізувати кінцівки; евакуувати постраждалого з транспортного засобу; накладати пов'язки; надавати першу допомогу при опіках, обмороженнях; дотримуватись заходів безпеки під час роботи у небезпечних місцях; надавати допомогу під час пологів</p>
			КВ (ПР)– 1.2	<p>Організація та несення караульної, внутрішньої служби</p> <p>Уміти: керувати діями відділення у разі надходження сигналів оповіщення, повідомлення про пожежу або надзвичайну ситуацію; виконувати обов'язки у складі внутрішнього наряду; виконувати обов'язки під час прийому-здачі чергування</p>
			КВ (ПР)– 2.1	<p>Організація роботи відділення під час гасіння пожеж</p> <p>Уміти: проводити розвідку пожежі; керувати діями відділення під час гасіння пожеж на об'єктах різних форм власності; проводити розрахунок часу роботи приладів на основних пожежних автомобілях</p>
			КВ (ПР)– 2.2	<p>Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків</p> <p>Уміти: організовувати та керувати особовим складом відділення під час проведення робіт ліквідування надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру</p>
			КВ (ПР)– 2.3	<p>Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час аварій</p> <p>Уміти: працювати з приладами хімічної, радіаційної розвідки та дозиметричного контролю</p>

			на хімічно-небезпечних об'єктах та радіаційно-небезпечних об'єктах	
		КВ (ПР)– 3.1	Порядок експлуатації пожежно-технічного оснащення	<p>Уміти: проводити випробовування спорядження особового складу, особистих та групових рятувальних засобів; оформлювати звітну документацію за результатами випробовування рятувальних засобів та спорядження особового складу; виконувати випробовування пожежних рукавів; виконувати ремонт пожежних рукавів; здійснювати перевірку протипожежного водопостачання на водовіддачу; оформлювати звітну документацію за результатами випробовування пожежних рукавів та перевірки протипожежного водопостачання; вміти приводити в дію автоматичні системи пожежогасіння та переносні вогнегасники; здійснювати контроль проведення технічного обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів; оформлювати облікову документацію на пожежно-рятувальний транспортний засіб; здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою без встановлення пожежно-рятувального транспортного засобу на вододжерело; здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою із встановленням пожежно-рятувального транспортного засобу на вододжерело; здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою із встановленням пожежно-рятувального транспортного засобу на пожежний гідрант;</p>

				здійснювати забір води із вододжерела за допомогою гідроелеватора та подачі її до осередку пожежі; визначати несправності насосних установок, під час їх експлуатації та здійснювати їх усунення; застосовувати немеханізований аварійно-рятувальний інструмент; застосовувати механізований аварійно-рятувальний інструмент	
			КВ (ПР)– 3.2	Організація газодимозахисної служби в пожежно-рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	Уміти: проводити перевірку № 1 та оперативну перевірку захисних дихальних апаратів, оформлювати облікову документацію за результатами перевірок; визначати причини можливих несправностей захисних дихальних апаратів під час роботи та здійснювати їх усунення; використовувати додаткове спорядження ланки газодимозахисної служби за призначенням
			КВ (ПР)– 3.3	Організація роботи відділення із засобами зв'язку	Уміти: застосовувати засоби оперативного зв'язку; передавати оперативну інформацію з дотриманням загальноприйнятих вимог до дисципліни ведення зв'язку
			КВ (ПР)– 4.1	Організація службової підготовки особового складу відділення	Уміти: проводити заняття із службової підготовки з особовим складом відділення

			КВ (ПР)– 4.2	Методика проведення занять з особовим складом відділення	Уміти: складати методичні розробки на проведення занять із спеціальної фізичної підготовки; перевіряти стан робочих місць та передбачати заходи щодо дотримання безпеки праці; організувати і методично правильно проводити заняття в обставинах, максимально наближених до реальних умов професійної діяльності; розрізняти ознаки втоми та вміти правильно розподіляти навантаження на заняттях; технічно правильно виконувати вправи зі спеціальної фізичної підготовки; застосовувати правила і прийоми роботи з пожежно-технічним оснащенням, аварійно-рятувальним обладнанням
3.2	Виробнича практика	144			Самостійне виконання робіт (посадових обов'язків) командира відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту у складі чергового караулу пожежно-рятувального підрозділу (під наглядом наставника), а саме: <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з діяльністю пожежно-рятувального підрозділу Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; – закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти під час навчання; – формування і вдосконалення професійних умінь і навичок під час роботи на посаді командира відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; – виховання розуміння необхідності постійного набуття знань та творчого застосування їх у практичній діяльності; – прищеплення здобувачам освіти інтересу до професії командира відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

- академічна година тривалістю 45 хвилин;
- урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;
- навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;
- навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, підрозділу, установи, організації згідно із законодавством.

Навчання з охорони праці проводиться згідно з вимогами чинного законодавства «Про охорону праці». Теоретична частина предмета «Охорона праці» у складі загальнопрофесійної підготовки вивчається обсягом не менше 30 годин згідно з п. 2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (із змінами).

Навчання з надання домедичної допомоги проводиться відповідно до статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу», постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1115 «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу» з метою удосконалення підготовки осіб, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками зобов'язані надавати домедичну допомогу. Обсяг програми з надання домедичної допомоги відповідає курсу домедичної підготовки «Перший на місці події» згідно з наказом МОЗ України від 29.03.2017 № 346 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».

Виробниче навчання проводиться чергуючись з теоретичними заняттями в навчальній пожежно-рятувальній частині, на базі газодимозахисної служби, в теплокамері, димокамері, на навчальній башті, вогневій смузі психологічної підготовки, 100-метровій смузі перешкод та макеті підземної комунікації

Здобувачі освіти проходять виробничу практику в підрозділах ГУ(У) ДСНС України в областях та м. Києві на відповідних посадах.

VI. ДЕРЖАВНА КВАЛІФІКАЦІЙНА АТЕСТАЦІЯ

До державної кваліфікаційної атестації допускаються здобувачі освіти, які в повному обсязі виконали навчальний план та мають позитивні підсумкові оцінки з усіх навчальних предметів, виробничого навчання та виробничої практики.

Державна кваліфікаційна атестація включає в себе:

- кваліфікаційну пробну роботу;
- державний кваліфікаційний екзамен.

На державну кваліфікаційну атестацію виносяться зміст наступних компетентностей: ЗПК-1, ЗПК-4, КВ (ПР)–1.1, КВ (ПР)–1.2, КВ (ПР)–4.1, КВ (ПР)–4.2, КВ (ПР)–4.4, КВ (ПР)–2.1, КВ (ПР)–2.2, КВ (ПР)–2.3 КВ (ПР)–3.1, КВ (ПР)–3.2

Здобувачу освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов державну кваліфікаційну атестацію за професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається документ про освіту державного зразка.

Державна кваліфікаційна атестація здійснюється відкрито і публічно.